

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dvx Spiritvalis

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.Xiii.

Cap. VII. De varijs alijs modis, quibus aspicere possumus Deu[m]
præsentem, qui possunt acco[m]modari varijs orandi, & contemplandi
formis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48784)

CAPVT VII.

DE VARIIS ALIIS MODIS
quibus aspicere possumus Deum præsen-
tem, qui possunt accommodari varijs
orandi & contemplandi
formis.

QUAMVIS substantia eius, quod est Deum præsentem aspicere, consistat in actibus internis, de quibus hæcenus diximus, modo tamen eorum possunt esse diuersi, iuxta diuersitatem locorum, in quibus licet diuinam præsentiam considerare: quorū summam quandam hic proponemus; vt quisq; eligat sibi aptissimum ad finem, quē quærit; & ad opus, in quo occupatur; alij siquidem magis inuant, tempore recollectæ & separatæ orationis; alij etiam vsui esse possunt, in quacunque vitæ actiuæ occupatione.

S. I. De modo aspiciendi Deum existentem
in celo

- I. PRIMVS itaque modus siue ratio Deum præsentem aspiciendi est, eleuando cor & oculos animæ in cœlum; qui thronus est gloriæ eius. Quamuis enim verissime Deus sit in omni loco, per Essentiam, Præsentiam, & Potentiam; peculiari tamen ass-
- stentia

stentia, in illis locis esse dicitur, in quibus, peculiaria beneficia & fauores praestat, maioraq; dat indicia suae praesentiae. Hoc igitur modo dicitur esse peculiariter in caelo, ubi suam diuinitatem beatis omnibus manifestat; indeq; nos aspicit, & gratiae suae auxilia nobis mittit; ibi (vt Salomon dixit) & *a in loco habitaculi sui in caelo exaudit orationes nostras.* Ex eo enim loco mittit ad nos precum nostrarum expeditionem, quas ad eundem, tanquam in caelo manentem, dirigimus. Quod (vt S. Bernardus aduertit) voluit ipse Christus D. N. cum initio precatationis, quam suos discipulos docuit verbum illud apposuit: *b Pater noster qui es in caelis:* vt spiritum nostrum a terra, rebusq; terrenis, ad caelum eleuaremus, ubi caelestis noster pater inhabitat, communicans in magna abundantia caelestia bona, quae ab eo petimus. Hunc orandi modum exercuit ipse Christus Dñs *c in resurrectione Lazari,* vt gratias patri suo ageret, q̄ ipsum audiisset; & in cenaculo, *d quando pro se & suis discipulis orauit.* Et olim in magno vsu erat apud SS. Patres. Dauid enim ait: *e Ad te leuaui oculos meos, qui habitas in caelis: & fleuaui oculos meos in montes, vnde veniet auxilium mihi.* Susanna quoque in suo periculo, *g flens suspexit ad caelum,* auxilium inuocans diuinum. Ezechias quoq; dicebat: *h Me ditabor vt columba; attenuati sunt oculi mei, suspicientes in excelsu.* Neq; sine causa dixit. *i Meditabor vt columba,* tum quod meditaretur gemens; tum q̄ saepe columba, dum grana,

23. Reg. 8. 30

Serm. de 4. modis orandi

b Matth. 6. 9

c Ioan. 11. 41 d c 17. 11

e Psal. 122. 1. f Psal. 120. 1

g Dan. 13. 35

h Isa. 38. 14 i

LUX SPIRITUS
DE PONTE

quæ colligit, deglutit, sæpè eleuat oculos in cœlum. Quo nomine *Sponsæ oculi* comparatur *oculis columbæ*, ad significandum, quod animæ Christi sponsæ inter meditandum, inter comedendum, & laborandum, debent frequenter oculos suos ad cœlum eleuare, vbi est dilectus earum sponsus.

NOMINATIM verò post corporalem Christi D. N. in cœlum ascensionem, vbi peculiarem habet locum, & sedem maiestatis, ad dexteram patris, expedit eleuare oculos in cœlum; eumque ibi agnoscere, tanquam redemptorem, & aduocatum nostrum, ex quo mos ille originem duxit, quem (vt refert sanctus Iohannes Damascenus) antiqui patres seruabant, cum orarent; vt faciem verterent ad orientem, eò quod crederent, ad illam partem Empyrej cœli, Christum D. N. sedere, de quo etiam Dauid dixit, quod *ascenderit super cœlum cœli ad orientem*. Et Daniel in Babylonia existens, *in fenestris apertis in cœnaculo suo contra Ierusalem* (vbi Deus singulari assistentia in templo suo erat) *flexerat genua sua, & adorabat, consistebaturque coram Deo suo*: Potiori itaque iure, qui in huius mundi Babylone degimus, cum orare volumus, eleuare oculos possumus ad ciuitatem Ierusalem cœlestem, eiusque orientem, vbi Saluator noster sedet in suo throno.

MODVS hic leuandi oculos in cœlum, præcipue fieri debet Spiritu, fideique oculis penetrando cœlos materiales, ad videndam

Maie-

Lib. 4 fidei.
c. 13.

i Psal. 67 34:

& Dan. 6. 10.

Maieftatem Dei, quæ intra illos in tanta gloria fe manifefat. Licet vt S. Bonauentura aduertit) non parum ad id iuuat, corporis etiam oculos eleuare, vt eos Spiritus oculi fequantur: præcipuè cū Dei magnalia funt meditando, ac diuinitæ gloriæ eius. Quod faciebat fanctus Antonius, & Beatus Pater nofter Ignatius: de quo refertur, quod foleret ascendere ad supremam partem domus, vnde poffet liberè cælum intueri; & confixis in eum oculis tanto feruore luceque rerum cœleftium orare vt, cū ad fe rediret, diceret: Quam vilefcit mihi terra, cū cælum afpicio.

In speculo
disciplinæ
p. 2: c. 6.

Cass. coll. 9.
c. 5. in eius
vitali s. c. 1

UX SPIRITUS
DE PONTE

§. 2. De modo afpiciendi Deum circa nos ipfos, aut nos intra ipfum Deum.

ALIVS modus habendi Deum præfentem est, eundem circa meipsum afpiciendo, aut ad manū dextram, aut ante me aut me totū ab eo ex omni parte circūdatū: ficut dixit Dauid, a Dominus in circuitu populi fui. vt mari inftar eum tueretur.

a Pfal. 124. 2

1.

Hic modus varijs fimilibus potest explicari; interdum enim imaginari poffum, me intra Deum effe, inftar pifcis in mari; in quo nafcitur, fufitentatur, mouetur, omniaque fua facit; non exiens ex ipfa aqua: extra quam non poffit vitam fuam conferuare: Sic ego fum intra ipfam diuinitatem, quæ inftar maris cuiusdam immenfe magnitudinis me circumdat, & ex omni parte cooperit; intra quam & viuō,

& me

& me moueo, & omnes meas adorationes facio; & extra quam nec unicum momentum viuere possem.

x.

b Isa. 46. 3.

INTERDVM imaginari etiam possum, me ita esse intra Deum, sicut est infans intra ventrem matris suæ. Sicut ipsemet Dominus populo suo dixit. *b Audite me domus Jacob, qui portabimini à meo vt ero, qui gustabimini à mea vna vsq; ad senectam: ego ipse & vsque ad canes ego portabo, ego feci, & ego feram, ego portabo & saluabo* Sicut itaque infans in vtero matris suæ recipit esse, vitam, alimentum, & augmentum conueniens; cuiusque mater toto eo tempore est illi instar domus lecti, oris & oculorum, pedis & manuum; & instar lecticæ, qua ad varias partes vehitur; & quasi murus, & præsidium: quia nemo potest illū ferire nec tangere, nisi prius lædat ipsam matrē: & illa ei attendit æquē, ac sibi ipsi: Ita etiā ego sum intra ipsum Deū, in ipso habito, tanq̄ in domo mea, & requiesco tanquam in meo lecto, intra ipsum comedo & bibo, dormio & vigilo, laboro & cresco; Deus est mihi instar lecticæ, quocumq; feror: est mihi instar muri contra hostes meos: quia ipse me protegit. id quod ad eō sollicitè præstat, vt dixerit: *c qui tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei*: Quia ita in ipso includor, sicut pupilla intra ipsum oculum. Et hoc modo me gestat, non solum per nouem menses, sed etiam in omni loco ac tempore, vsque ad ipsam senectam; & quamdiu vita superstes erit conseruat hoc ipsum esse, quod habeo; to-

c Zach 2. 8.

c Psal. 16. 3.

lerat

ierat meas imperfectiones ac miterias, non sentiens tedium: me intra se ferendo, & me curam gerendo, donec me saluet.

INTERDVM licebit imaginari, quod sicut 3.
tempore nebulæ, omnes ab ea circumdamur
& penetramur: ita Deus omnipotens, qui in
signum suæ immensitatis, d *nebula implebit* 23. Reg. 8. 10
domum Domini, dixitq, Dominus, se velle habi
tare in nebula, implet etiã vniuersum orbem
sua diuinitate; ac proinde etiam sua misericor
dia, sapientia, bonitate, & omnipotentia, ceter
isque suis perfectionibus: sed id tamen instar
nebulæ, ea quia videri non possit, nisi fide ob
scura: quamuis reuera intra ipsum moueamur.
Hac nihilominus fide intueri me possũ
intra ipsum Deum, iuxta id, quod mihi opus
erit. Si sim ignorans; adspiciam me intra lu
cem, & splendorem immensum; si sum frigi
dus intra ignem amoris infiniti; si afflictus, in
tra suauem quendam & subfrigidum ventum;
si aridus, intra rorem quendam cœlestem ac
diuinum: Quia totum hoc est mihi Deus,
& totum hoc habet, in quocunque loco totius
orbis illum imaginer; & iuxta hoc, quando in
gredior domum, cellam, aut cubiculum: aut
quando sum ruri, credendum mihi est, totum
illud vacuum spatium, esse Dei immensitate
plenum, intra quam, tanquam intra cubicu
lum, orandum mihi & negotiandum, & om
nia opera mea facienda sunt. Sed præcipue
exacuenda mihi fides est, in ingressu Ecclesie,
in qua speciali assistentia est Deus Dñs noster,
vt spe-

UX SPIRITUS
DE PONTE

vt specialia præbeat lucæ præsentia indici-
 magni s̄que fauoribus eos prosequatur, qui vi-
 ua fide eam ingrediuntur. Modus hic in De-
 præsentia ambulandi, vtilissimus est, ad ea cõ-
 moda percipienda, quæ supra s. cap. sunt pos-
 ta. Quis enim, attendens, se intra Deum esse,
 tale quid facere audebit, quip̄si Deo displiceat.
 Quis filius in matris vtero existēs, si agnosce-
 ret vbi sit, & bona quæ ibi accipit iniuria aliq̄
 afficiat eā à qua tantũ accepit bonũ? Quod si mi-
 ser peccator, instar viperinæ prolis, materni
 viscera frãgere voluerit, vt laxius extrã illa vi-
 uere liceat, frustra in hoc laborat: neq; enim
 aliud obtinebit, quam propria sua viscera et
 no dolore planctuq; confringere. Et quis ho-
 minum adeo erit ingratus, vt non studeat, et
 officia sua deferre, qui ipsum in domo sua ha-
 bens, perpetuo quodam conuiuio ipsi indulget
 traditq; diuitias, & honorem in illa? Quomo-
 do ergo non optes Deo seruire ac placere, cum
 te intra ipsum esse cernis, ab eius omnipoten-
 tia ita protectum, ac eius sapientia ita pene-
 tratum, à misericordia circumdatum, septum
 à iustitia, & in eius bonitate & charitate im-
 mersum? O ignis immensẽ, per totum vnuer-
 sum expansẽ? siquidem intra te dego; consume
 in me quicquid in causa est, cur te non videam
 penetra me ita, vt omnino te amem; commuta
 me in te, vt sim vnũ tecum: &, siquidem à
 tua præsentia fugere non possum, ne pa-
 tiaris à tua gratia excidere.

Amen.

S. 3. Rati

§. 3. Ratio Deum intra nos ipsos
aspiciendi.

TERTIVS modus Deum intuen-
di est, intra meipsum: siquidem reuera ita
est per Essentiam, Præsentiam, & Poten-
tiam, idque magis intimè, quàm sit anima mea
in corpore meo; & si iustus sum, etiam est in
illa, sicut Rex in suo throno; sicut sponsus in
suo thalamo; & sicut Deus in sancto suo tem-
plo: iuxta Apostolum dicentem: *a Nescitis, quia templum Dei estis, & Spiritus Dei habitat in vobis?* Item *b An nescitis, quoniam membra vestra templum sunt Spiritus sancti, qui in vobis est?* Hunc modum coniunxit S. Ioannes cum præcedente, cum dixit. *c Qui manet in charitate, in Deo manet, & Deus in eo.* Est enim Deus instar *d domus refugij*, in qua iustus habitat: iustus autem est instar domus recreationis, in qua habitat Deus, *e cuius deliciae sunt esse cum filijs hominum.* Quod S. Augustinus ad omnes extendit, cogitans, totum vniuersum esse intra Deum, sicut spongiam quandam intra mare; quæ tum extra est aquis circumdata, tum intus ab eadem est penetrata. Sic omnes intra Deum sumus ab eius diuinitate circumdati; Deusque est intra omnes, intima cordis nostri penetrans.

Ex quo fit, vt modus hic præsentia Dei, valde sit vsui, in priuata & secreta oratione, & ad actus viæ vnitia, positos, §.3. cap.5. quibus

UX SPIRITUS
DE PONTE

a 1. Cor. 3. 16

b e 6. 19.

c 1. Ioh. 4. 16

d Psal. 30. 3

e Prou. 8. 32

ingredimur ad orandum & agendum cum Deo intra nos ipsos. Cor enim nostrum (ut supra dicebamus) est templum Dei viui, & accessus, in quē iubet Christus D. N. nos ingredi ad *orandum Patrem* nostrum cœlestem, eo existentem. Est quoque aula siue schola in qua supremus hic magister nos docet, & loquitur, iuxta illud Davidis. *g Audi me quoniam loquatur in me Dominus.* Est ager, in quo regni cœlorum thesaurus latet, de quo ipse Saluator dixit: *h Ecce enim regnum Dei intra uos est.* Est etiam cœlum, in quo Deus interdat indicia suæ præsentia, & iustorum orationes exaudit, ex quo etiam sequitur nos intra nos ipsos debere Deum quærere, & gaudere interdum, quod nobiscum illum habeamus fructusque colligere dulcis eius præsentia. Nam si intra me habeo Deum, cur defatigatum semper extra me quærere? si discipulus Magistrum haberet in domo sua, & medicus ægrotus, & mercator thesaurum, non exiret aliud, ut eos quærerent. Optimè hoc perperdit S. Thomas aduersus eos, qui ita cum Deo agunt, atque si is absens ab illis semper esse magna, inquit, cæcitas, & non parua ignorantia est multorum, Deum semper quærerentium, continuè Deum suspirantium, eumque frequenter desiderantium, & quotidie in oratione eum vocantium, atque si procul ab illis esse cum scire deberent, iuxta dictum Apostolum *esse templum Dei viui*, in quo ipse verè habitat & animam suam sedem esse Dei, in qua semper

f Matt. 6. 6.

g Psal. 84. 9.

h Luc. 17. 21.

Opus. 63. de
beatit. c. 3.

per ipse requiescit. Quis vnquam nisi valdè ignarus studio quærit extra domum suam instrumentum, quod habet intra illam? aut quis vti vnquam potest instrumento, quod sic semper quærit, atque si illud non haberet, aut quis eo cibo, quem vehementer appetit, sustentari potest, si nunquam eo vescatur? Talis est vita iusti, Deum semper quærentis, sed nunquam eius præsentia fruētis. Ex quo prouenit, vt eius opera sint minus perfectæ: Hæc sunt D. Thomæ non minus mysticæ Theologiæ, quam Scholasticæ periti. Quamobrem nos docet, non expendere, totam vitam expendere in quærendo Deo, tanquam absente; nunquam vero eo fruendo, tanquam re præsentē: parum siquidem vtilis mihi est thesaurus, in agro absconditus, aut clausus in cista, nisi nouerim illum ibi esse, aut si semper eum quæram, nec tamen inueniam; & cum possim eo frui, non tamen id facere satagam. Et siquidem infinitus diuinitatis thesaurus, re ipsa verè que est intra animam meam, & i *Spiritus qui ex Deo est* (vt ait *1. Cor. 2. 12* Apostolus) vult vt *sciamus, quæ à Deo donatæ sunt nobis*; æquum est, hunc thesaurum cognoscere; eo que frui, colligendo admirandos fructus, qui ex diuinæ huius præsentæ cognitione proueniunt; quales sunt, amor vnitæionis cū rā bono amico; contemptus rerū omniū creatarum, cum possessione ipsiusmet creatoris; desideria summæ puritatis, firmæque proposita crescendi in omni virtute, vt domus, in qua Deus habitat, munda sit, & exornata.

UX SPIRITUS
DE PONTE

Solilo. c. 31 1/2

k Cant. 3. 2

Denique tutius est, Deum intra nos ipsos quæ-
rere, quam in alijs creaturis aspicere. Sapientia
enim iucunda creaturarum externa specie
ira nos detinet, rapitque, & in se continet,
non sinat nos intrare ad Creatorem, qui est in-
tra illas. Ac fortè hæc inter alias est causa, cur
sanctus Augustinus conquereretur, quod
Deum extra se quæsuisset, cum prius debuisset
quærare intra se, erravi, inquit, sicut ovis
quæ perierat, quærens te exterius, qui es interius.
Et multum laboravi, quærens te exterius,
& tu habitas in me, si tamen ego desiderarem te,
k *circum vicis & plateas civitatis*, huius mundi,
quærens te, & non intus, quia malè quærebam foris,
quod erat in me. Sed te amaui, pulchritudo tam antiqua,
tam noua, sero te amaui, & tu intus eras, ego foris;
& ibi te quærebam, & in ista forma quæ fecisti,
ego deformis irruebam. Mecum eras, & tecum non eram.
Ea me detinebant longè à te, quæ esse non poterant,
si in te. Clarifica Domine oculos animæ meæ,
vt intra me te videam, diligam, atque possideam;
me quæ ipsum, tibi qui semper mecum es, omninò con-
iungam, Amen.

§. 4. Ratio Deum habendi praesentem per internas imagines in facultate imaginandi.

QVI modi haecenus sunt indicati, Deum ut praesentem cernendi, sunt merè spirituales, respiciuntque ipsum secundum eius diuinitatem. Est autem quartus modus & ratio, eundem aspiciendi praesentem, in aliqua imagine, qui est magis accommodatus sanctissimae ipsius humanitati, & nostrae naturae siue conditioni, quae valde mouetur his imaginibus, & figuris rerum absentium, ut illarum recordemur. Quamobrem, qui se mutuò diligunt, consueuerunt, cum inuicem absunt, duplici pictura uti, ut inuicem meminerint; altera est exterior, qua pictoris cuiuspiam. insignis manu, ad viuum vterque exprimitur; & hanc in suo còclau. reponunt, aut secum ad pectus pendentem gestant. Altera est interior, a propria imaginatione depicta, quae vtpote huius artis peritissima, valde propriam exprimit rei figuram, quam vidit & cognouit; haeretque & oblectatur, eandem in ea imagine contemplando. Hac itaque ratione licet Christum Dominum nostrum in sua imagine praesentem habere, ascendendo ab ea, ad aspiciendam personam, quam illa refert. Et in hunc finem, est valde laudandus sacrarium imaginum usus, quae sunt in templis, & oratorijs, & quas nobiscum ipsis gestamus, ut reuocent nobis in

 UX SPIRITUS
 DE PONTE

Lib. 32. c. 2.

memoriam Seruatoris nostri præsentiam. Scimus enim Epicurei, & antiqui alij gestabant (testis Plinio) sculptam in annulis imaginem sui Magistri, vt recentem eius memoriam conseruarent; multò æquius est gestare nobiscum celestis magistri nostri imaginem, vt eius memoriam in nobis excitet, spiritumque cuius reseruemus.

I.

b Cant. 4. 6

SED quoniam exterior imago, non potest semper esse præsens, licet ad eius imitationem, aliam effingere interiorē in ipsa nostra imaginatione, quæ semper nos comitetur, & strumque cor emolliat, ad amandum & tantandum eum, qui nostri amore tanta fecit, propterea fortè in libro Canticorum dicitur *Pone me vt signaculum, super cor tuum, vt signaculum super brachium tuum*, cupiens videlicet vt ad viuum depictam ipsum, & expressam gestemus in anima & corpore, ad eum modo quo cera sigilli imaginem expressam recipit, quod quidem aliquo modo tunc præstat, cum intra nos ipsos imagines aliquas formamus eius figuræ, quam ipse pro nobis affinitate præstitit. Exempli causa; qualis ipse in præsepategebatur, aut in matris vlnis gestabatur, & ceterat erat in horto Gethsemani, aut in monte Caluuario; item qualis erat in monte Thabor, nunc est ad dexteram Patris, nos ipsos oblectando, dum ipsum hisce diuersis figuris oblectuemur, & amanter ei dicimus: ò dilecte, pone te ipsum, vt signaculum super animam meam, imprimens illi viuam Humanitatem.

quam pro me suscepisti, imaginem; ut col-
meum te ita diligat, sicut tu me diligis; bra-
chiumque meum ea semper tui amore opere-
tur, quæ tu pro me operaris, & præstas.

MODVS hic præsentia, utilissimus est ad
meditationem, fabricando scilicet similes fi-
guras & imagines rei meditandæ. *Primum*,
quia sic intellectus ratiocinationes suas magis
exacuit; eò quod ille in hac vita, multum ab i-
maginatione dependeat, fereque semper eam
sequatur. Quamobrem ipsemet Deus solet se
animabus communicare, imprimendo illis
huiusmodi formas & figuras; sicut amicus
quidam Iob, de se ipso fatetur; Et propheta
experti sunt. *Deinde*, Quoniam idem modus
affectus ipsius voluntatis irritat permouetque
excitando in parte sentiente alios similes, ut
plurimum teneriores. Quod si pia crucifixi i-
mago in conspectu nostro posita, emollit nos,
& permouet ad deuotionem: multò melius
& efficacius idem præstabit viua eiusdẽ Cru-
cifixi representatio, quam in corde habemus.
Demque propterea, quod eadem præsentia
plurimum iuuat, ad internam animi colle-
ctionem. Nam imaginatio, ex se ipsa tan-
quam stulta & inconstans stultas etiam & in-
constantes efficit intellectus ratiocinationes,
ab his ad illas sine ordine & modo transi-
tendo.

QUAMOBREM necesse est, suauiter illam
alligare, ad locum siue mysteriũ illud, in quo

UX SPIRITUS
DE PONTE

fit intellectus exercendus; & aliquid eidem offerre, quo illa alatur & contineatur: Sicut inquietum aliquem canem, per totam domum supra & infra discurrentem, & suis larrationibus perturbantem, in aliquem locum alligamus, & os aliquod eidem proijcimus, ut illo occupatus, quiescat ac taceat.

TRIA tamen pericula, quæ in hoc præsentia modo occurrere possunt, diligenter sunt aduertenda.

PRIMUM periculum est, lædendi caput dum in his imaginibus, aut earum pluribus simul, aut cum multis particularibus circumstantijs efformandis, aut in iam efformatis contra variarum aliarum imaginum agmine quibus illæ offuscantur, nimia vis adhibetur. In his omnibus mediocritas est discretè seruanda, ut nimirum progrediamur, instar periti alicuius pictoris, qui vultum aliquem inde respiciens sensim illum delineat ac pergit. Quod si quis magnam sentiret difficultatem in huiusmodi figuris seu imaginibus efformandis; præstaret sine illis orare, quam oportet lædere, ac proinde omninò ab oratione desistere.

SECUNDUM periculum est, illufionibus in quod facile incident, qui vehementis sunt imaginationis; hi enim proprias imaginationes credunt esse visiones, & res, quas ea veritate imaginantur, existimant esse ipsas viuas personas, quas ipsæ imaginationes repræsentant. Et quoniam potest demon humores con-

corporis, & imaginationis species mouere, si Deus id illi permittat, facile vehementer imaginatam decipiet, & efficiet, vt, quod somniat, aut imaginatur, credat se cernere.

TERTIVM periculū est, ad eō se addicendi huic modo præsentia Dei per huiusmodi figuras, vt reddatur inhabilis ad alium meliorem, & magis spiritualem modum: sicut euenit Serapioni Eremitæ, de quo refert Cassianus, ad eō ipsum assueuisse, Deo in imaginari in corporali figura, vt corpus eum esse existimaret & cū ea de re moneretur & instrueretur, non posset de Deo cogitare absq; illa figura; ideoq; flens diceret: Heu mihi, quia abstulerunt mihi Deū meum, nec habeo quem adorem, nec scio quem innocem. Et quamuis contemplatio per hasce figuras habeat vim & efficacitatem, quam diximus; multo tamen excellentior est illa (vt ait S. Thomas) quæ est mere spiritualis: Nam figuræ nunquam sunt pares, aut coæquantur rei figuratæ, estq; multo perfectius cognoscere rem in seipsa, quàm in eius imagine corporali. Quamobrem ita modum hunc præsentia Dei vsurpare oportet, vt perfectiores alij (si quando ad eos extollere nos Deus volet) non impediatur, vt fufius postea dicetur.

3.

Colla. 10. c. 2

2. 2. q. 181. a. 2

UX SPIRITUALIS
DE PONTE